

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

ється уважно слухати лекцію та усвідомити отриману інформацію, що підвищує ефективність засвоєння. Те, що аудиторії повертається працездатність після того, як було витрачено деякий час на виконання і обговорення завдання, очевидно. Крім того, не випадково, що втрати часу, що витрачаються студентами на роботу по виконання завдань, не відбиваються на кількості інформації, яку встигає викласти лектор в запланований час. В цілому втрати часу на одну лекцію складають 8-12 хвилин для виконання всіх завдань.

Аналіз даної методики читання лекції показав, що студенти експериментальних потоків краще розуміють лекції, з меншими витратами праці і часу готуються до здачі лабораторних робіт, легше здають іспити.

Можна зробити висновки, що:

- освоєння будь-якої дисципліни вимагає від студентів активної розумової діяльності і одним із способів, здатних залучити студентів до процесу навчання і викликати таку діяльність на лекції, є виконання студентами невеликих завдань по матеріалу даної лекції;
- виконання студентами завдань, які пропонуються лектором, дозволяє здійснити «зворотній зв'язок» з аудиторією, інформувати лектора про те, як зрозуміли студенти матеріал, який викладається, що дозволяє лектору оперативно використовувати цю інформацію для своєчасного коригування курсу лекцій, який викладається.

УДК 378

РІЗНОМАНІТНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙ

А.П. Ліпін, І.М. Шипко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Оскільки лекція розглядається як основне джерело інформації, завданням викладача є урізноманітнити її викладення для більш повного залучення і зацікавленості аудиторії і кращого засвоєння матеріалу, що викладається.

Одним із прийомів різноманітності викладання лектором змісту того чи іншого розділу курсу, може виступати пропозиція студентам використовувати тільки що отриману інформацію для виконання невеликого завдання. Умова завдання висвічується на екрані, пишеться викладачем на дошці, повідомляється усно або передається у вигляді роздаткового матеріалу.

Залежно від того як впоралися студенти з запропонованим завданням, викладач коригує лекцію. Якщо більшість студентів правильно вирішили поставлене завдання, то лектор, підтвердивши і прокоментувавши це рішення, продовжує лекцію в колишньому темпі. Якщо ж виявилось, що значна частина студентів, не зуміла правильно використовувати отримані дані, то викладач оперативно перебудовує сценарій своєї лекції, заново висвітлює незрозумілий розділ, пояснює причини помилок і неточностей.

Студенти досить охоче працюють над пропонованими завданнями, вони із задоволенням вирішують неважкі завдання і навіть готові займатися цим довше, ніж необхідно, тому треба вчасно переключити увагу аудиторії на отримання нової дози інформації, тобто продовжити лекцію.

Звичайно, склад студентів в потоці, їх підготовленість і багато інших чинників не можуть не накладати на одержувані кількісні результати свого впливу. Експериментальна перевірка повинна багаторазово повторюватися, щоб можна було отримати надійні результати. Проте, вже отримані дані дозволяють сподіватися, що дана методика читання лекцій може підвищити ефективність засвоєння хоча б з тих міркувань, що студенти не тільки слухають лекцію, а й беруть участь у розумовому процесі, активно беруть участь у формуванні знань.

Описана методика читання лекцій вимагає від викладачів додаткової методичної роботи. Готуючись до лекції, доводиться складати детальний сценарій її читання. Необхідно не тільки розробити завдання, а й чітко визначити час і місце їх в ході лекції. Така робота вимагає від викладача не тільки володіння спеціальними знаннями з дисципліни, яка викладається, а й знаннями рекомендацій педагогічних і психологічних наук. Крім того, необхідно добре справлятися з аудиторією, так як студенти легко відволікаються і часто сприймають роботу над завданням не як прийом для поглибленого розуміння даної теми, а як розвагу.

Кількість студентів в потоці, наявність контакту з викладачем, часи занять (котрі години з початку занять) та інші фактори доводиться враховувати лектору, щоб домогтися активної роботи всієї аудиторії. Деякі студенти вичікують, коли інші закінчать роботу замість того, щоб самостійно виконати завдання. Доцільно попередити студентів, що конспекти лекцій будуть перевірятися (наприклад, при здачі лабораторних робіт) і на виконання завдання буде звернуто особливу увагу.

Опитування студентів показало, що прийнята методика читання лекцій багатьом подобається («лекції проходять цікаво», «від таких лекцій втомлюємося більше, ніж від звичайних, так як не можна відволіктися») - такою є думка частини опитаних студентів. Більшість студентів відзначають, що для них підготовка до лабораторних занять помітно полегшується після роботи на лекції. Підвищилася і відвідуваність лекцій.

Можна зробити висновки що:

- дана методика читання лекції змушує студентів бути більш уважними на лекції, виробляє вміння до логічного мислення, збільшує інтерес до предмету, що в кінцевому підсумку сприяє підвищенню ефективності засвоєння студентами матеріалу, що викладається.
- описана вище методика читання лекцій здатна значно підвищити ефективність навчання.

49	МІСЦЕ ОНЛАЙН ЕТИКЕТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ І.О. Павлова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	121
50	КРИТЕРІЙ КОГНІТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ О.В. Воскресенська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	123
51	ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ТА ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ ОНЛАЙН ПО ТЕХНІЧНИМ ДИСЦИПЛІНАМ Л.І. Морозюк, В.В. Соколовська-Єфименко, Б.Г. Грудка, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	125
52	ZOOM – НЕСПОДІВНА РЕАЛЬНІСТЬ М.І. Кепін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	127
53	ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК З БОКУ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙ А.П. Ліпін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	129
54	РІЗНОМАНІТНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙ А.П. Ліпін, І.М. Шипко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	130
55	ОХОРОНА ПРАЦІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ. ЩО ПОВИННІ ЗНАТИ І ЗДІЙСНЮВАТИ ВИКЛАДАЧІ Я.Г. Верхівкер, О.М. Мирошніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	132
56	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ СТУДЕНТАМ І КУРСУ А.А. Галіулін, Т.А. Ревенюк, О.Ю. Розіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	133
57	РОЛЬ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ У ВНУТРІШНІЙ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ С.Є. Саламатіна, Т.В. Кравчук, Я.В. Кравченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	135
58	КУРСОВЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЯК СПОСІБ ЗАОХОЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В.І. Мілованов, В.М. Ярошенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	138
59	ВИКЛИКИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	141
60	ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ» В ДИСТАНЦІЙ- НОМУ ПРОСТОРІ Т.Д. Маркова, Г.Б. Пчелянська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	142
61	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВЕ ПРАВО» ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» Г.О. Ткачук, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	143

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ